

ДЕНЬО ДЕЧЕВ ДЕНЕВ

*/първоначално записан с фамилното име на бащиния си род - Кьорнедялков,
но по-късно приел за фамилно името на дядо си Деньо/*

Текстът на Стефан Саранеделчев е част от книгата "Да възродим задружността - потомците на Пенчо Калайджиев от Казанлък" (2016г.) и е споделен тук за целите на Есториум с малки редакции.

Деньо е второто дете на Мина и Дечо Кьорнедялкови. Роден е през 1894г., като в различни документи са посочени три различни дати. За меродавна може би трябва да се приеме тази посочена в препис от акт за раждане - 13.02.1894 г. Тази дата от стария юлиански календар по сегашния григориански би следвало да е 25.02.1894 г.

Деньо учи начално и основно /прогимназиално/ образование в калпакчийското училище и Прогимназията „М. и Г. Константинови“ - Казанлък. След това започва да чиракува за усвояване на шивашкия занаят. Семейството преживява много тежко времето на двете балкански войни, когато бащата Дечо е на фронта. Ето какво сподели с мен дъщерята на Деньо Денев - Марияна - през ноември 2015 г.: *“Татко ми е разказвал, че когато дядо Дечо е бил на фронта, е имало голям глад. Баба Мина е ходила на полето да работи на нивите, които са имали, като си е носила храна през целия ден - две сварени яйца! От тях изяждала половин яйце, а останалите едно и половина е връщала, за да има какво да ядат вечерта и на другия ден. Тогава баща ми е бил чирак да учи шивашки занаят. Помня един случай, който ми е разказвал: Сутрин е ставал много рано за работа, защото като чирак е трябвало да пали ютиите (1) и те да са готови за гладене в началото на работния ден. Както винаги, сутрин не закусвал, но веднъж е бил толкова гладен, че като е приближил “Стъпалата” (2) вижда една кокошка с малки пиленца. Тръгнал да ги гони - уж да хване пиленце, но се оказало че е въздух, а не пиле! Толкова е бил гладен, че халюцинирал пилета, от които да хване едно и занесе въщи да се наяде”.*

(1) До навлизането на електричеството в човешкия бит, ютиите са били огромни, направени от желязо, с резервоар, в който слагат запалени въглини. Тези въглини затоплят долната част на ютията. Впрочем тези ютии се използват в България дори до началото на 60-те години на XX в.

(2) „Стъпалата“ – така казанлъчани казваха на наредени плоски камъни, подобие на каменни стълбища, които се намираща в най-северната част на ул. "Св. Климент". Когато през 80-те години на XX в. построиха СОУ „Ан- тим I“, развалиха „стъпалата“ и там сега е част от училищния двор, а малко по на запад изградиха хубави стълбища.

През есента на 1914 г. е призван за отслужи редовната си военна служба в 23-ти п. Шипченски полк. След една година заминава с полка по фронтовете на Първата световна война. През 1916 г. е пленен от французите на южния фронт. Откаран е в пленнически лагер в Марсилия. Понеже е бил добър шивач, е успял да спечели доверието на французите и е имал по-свободен режим. За пленничеството дъщеря му Марияна разказва следното: *„Баща ми е бил пет години в плен, от 1916 г. до 1921г. Разказвал е много смешни случаи за това време. Успял е веднъж успешно да избяга с още един българин с намерение да се приберат в България. Тръгнали са отначало по средиземноморското крайбрежие и са се хранили с мандарини и портокали от овощните градини. След това са се качили на влак, но в Тулон са ги хванали, защото допуснали грешка - започнали да си говорят на български и по този начин са ги разкрили, че са избягали военнопленници. Връщат ги отново в Марсилия. През 1921г. излязло нещо като амнистия и ги строили, като французите призовали онези, които искат да останат във Франция, да излязат от строя - ще им се даде поданство, работа и ще ги устроят да живеят там. Така и станало. Но татко остава в строя, защото решил, че трябва да се върне в България. Малко по-късно освобождават всички, които искат да се приберат. Как се е върнал не знам.“*

Тук искам да добавя към този разказ нещо, което вуйчо Деньо разказва няколко години преди да почине. За съжаление тогава нямаш възможност да го запиша на магнетофонна лента. С едно изречение - прибирането към България е траело месеци, като през по-голямата част от пътя е вървял пеш, но го е крепяла мисълта, че ще види отново България, Казанлък, майка и сестри.

Вуйчо Деньо и на стари години бе запазил вид на елегантен, хубав мъж. А през младите си години, по време на престоя си във Франция вероятно е бил хубавец, защото е споделял с моя баща за романтични запознанства с французойки. Това даваше повод на баща ми, а и други наши близки да си правят шега с вуйчо Деньо, когато в България започна да се говори за кинозвездата Катрин Денъов: *„Абе тази Катрин Денъов да не би да е извънбрачно дете на вуйчо Деньо и той да я кръстил на по-голямата си и любима сестра Екатерина!?“*

За годините след връщането на Деньо Дечев в България дъщерята Марияна продължава своя разказ: *„Установил се да работи като калфа при най-известния казанлъшки шивач на мъжки дрехи Лазар Абаджиев. Неговата работилница бе в началото на ул. „Искра“, в едно малко безистенче. После татко взима майсторско свидетелство, но продължи да работи при Л. Абаджиев, защото най-богатите казанлъчани си шиеха при него. Но Лазар*

взима само мерките, а татко крои, прави проби и основната работа всъщност той я върши, а Лазар взима парите. В края на седмицата плаща на татко. Той имаше навик като вземе парите, да купи за всеки от семейството ни кебапчета от един известен кебапчия между Грънчаровата аптека и хотел „Имperiал“. Ама кебапчета ти казвам, не като сегашните, а много големи, от много вкусно месо и разнообразни подправки. Носи ги църкащи все още, сложени между гарнитура от много ситно нарязан задушен кромид лук. Като ги донесеше къщи знаехме, че е получил парите. По-късно си отвори самостоятелна работилница, която бе на няколко места в града. Вероятно си спомняш, че за известно време бе в сграда, която се намираще източно от ковашката работилница на дядо ти Стойчо. Там построиха триетажен жилищен блок и той се премести близо до манастира“.

На 26 юни 1921 г. Денъо се венчава за Пенка Стефанова Койчева (по мъж - Денева.) Двамата имат две деца, доживели да имат семейства - Стефан и Марияна.